

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

23.08.2023. Nr. 1-6/8

Uz 04.07.2023 1-04.1/336-pav/2023

Latvijas Republikas Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv

Par viedokli lietā Nr. 2023-09-01

Latvijas Republikas tiesībsargs (turpmāk – tiesībsargs) 2023. gada 4.jūlijā ir saņēmis Latvijas Republikas Satversmes tiesas tiesneša Artura Kuča 2023.gada 4.jūlija Lēmumu par pieaicināto personu, kurā tiesībsargs atzīts par pieaicināto personu lietā Nr. 2023-09-01 “Par likuma “Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā” 2. un 3.panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam, 105. panta pirmajam un trešajam teikumam un Līguma par Eiropas Savienības darbību 49. pantam” (turpmāk – lieta Nr. 2023-09-01) un ir uzaicināts līdz 2023.gada 8.septembrim rakstveidā izteikt viedokli par jautājumiem, kuriem pēc tiesībsarga ieskata varētu būt nozīme izskatāmajā lietā.

Izvērtējot šim lēmumam pievienotās sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Gauja AB”, sabiedrības ar ierobežotu atbildību “BALTIC DEVON MINK” un Nīderlandē reģistrētās Van Ansem Participaties B.V. (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējas) konstitucionālās sūdzības par likuma “Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā” 2. un 3.pantu (turpmāk – apstrīdētās normas) un Latvijas Republikas Saeimas 2023.gada 23.maija atbildes rakstu Nr. 612.1-9-14/23 un 2023.gada 5.jūnija atbildes rakstu Nr. 612.1-10-14/23 (turpmāk kopā – atbildes raksts), tiesībsargs, ievērojot Tiesībsarga likumā noteikto tiesībsarga kompetenci, sniedz šādu viedokli.

[1] Ar apstrīdētajām normām, kas pieņemtas 2022.gada 22.septembrī 3.lasījumā, Dzīvnieku aizsardzības likuma 13.¹ pantā tiek noteikts, ka lauksaimniecības dzīvnieku audzēšana un turēšana ir aizliegta, ja audzēšanas vai turēšanas vienīgais vai galvenais nolūks ir kažokādu ieguve, un šī likuma pārejas noteikumi papildināti ar 22.punktu, paredzot, ka minētais aizliegums stājas spēkā ar 2028.gada 1.janvāri. Apstrīdētās normas stājas spēkā 2022.gada 17.oktobrī.

[1.1] Pieteikuma iesniedzējas uzskata, ka apstrīdētās normas nosaka absolūtu pamattiesību ierobežojumu.¹

Tamdēļ, tiesībsarga skatījumā, vispirms ir vērtējama apstrīdēto normu būtība.

Lai konstatētu, ka tiesību normā ietvertais aizliegums ir absolūts, jāvērtē, pirmkārt, vai tas attiecas uz visām noteiktas grupas personām, proti, vai tas paredz individuālu katra konkrētā gadījuma izvērtējumu, tā pieļaujot izņēmumus, un, otrkārt, vai tas ir noteikts uz zināmu laiku vai uz mūžu.²

[1.2] Tiesībsargs konstatē, ka apstrīdētās normas neaizliedz saimnieciskās darbības īstenošanu attiecīgajā jomā, ja kažokzvēru audzēšanas un turēšanas vienīgais vai galvenais nolūks nav kažokādu ieguve. Tātad ar apstrīdētajām normām ir noteikts individuāls apstākļu izvērtējums un saimnieciskās darbības īstenošanai attiecīgajā jomā ir iespējami izņēmumi.

Neizpildoties vienam no absolūtas aizlieguma normas noteikšanas kritērijiem, tiesībsargs uzskata, ka nav pamata atzīt apstrīdētās normas par absolūta aizlieguma normām.

[2] Viena no Pieteikuma iesniedzējām - Van Ansem Participaties B.V. uzskata apstrīdētās normas par neatbilstošām Līguma par Eiropas Savienības darbību 49.pantam, jo netiek izpildīts Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 49.panta piemērošanu secinātais samērīguma kritērijs.³ Tiesībsargs, līdzīgi kā Saeima,⁴ aplūkos apstrīdēto normu atbilstību Līguma par Eiropas Savienības darbību 49.pantam kopsakarā un vienlaikus ar apstrīdēto normu atbilstības Satversmes 1.pantā ietvertajam tiesiskās paļāvības principam un Satversmes 105.panta pirmajam un trešajam teikumam, ievērojot Satversmes tiesas judikatūrā nostiprināto pamattiesību ierobežojuma satversmības izvērtēšanas metodoloģiju, kas ietver samērīguma ievērošanas testu.

[3] Izvērtējot kādas tiesību normas atbilstību Satversmes 1. pantā noteiktajiem tiesiskās valsts principiem, jāņem vērā tas, ka šo principu izpausme dažādās tiesību jomās var atšķirties⁵. Satversmes tiesa ir noteikusi, ja lietā apstrīdēta tiesību normas atbilstība gan tiesiskās paļāvības principam, gan arī Satversmes 105. pantam, apstrīdētās normas atbilstība Satversmes 1. pantam jāvērtē kopsakarā ar Satversmes 105. pantu.⁶

[3.1] Pieteikuma iesniedzējas norādījušas, ka paļāvušās un kažokzvēru audzēšanas normatīvā regulējuma nemainību, kas tāds ir bijis samērā ilgu periodu.⁷

Satversmes tiesa ir secinājusi, ja persona kādas tiesības jau ir ieguvusi, proti, ja tiesību norma tai jau ir piemērota, tad personas paļāvība uz šo tiesību saglabāšanu ir īpaši augsta un valsts iespējas šādu paļāvību aizskart ir aprobežotas ar stingrākiem kritērijiem⁸.

Vienlaikus Satversmes tiesa ir norādījusi, ka tiesiskās paļāvības aizsardzība nevar būt absolūta un sabiedrībai nozīmīgu interešu aizskārums novēršanai būtu dodama

¹ Sk. SIA "Gauja AB" konstitucionālās sūdzības 5.2.1. punktu 9.lpp., SIA "BALTIC DEVON MINK" konstitucionālās sūdzības 5.2.1. punktu 10.lpp.

² Sk. Satversmes tiesas 2019. gada 5. decembra sprieduma lietā Nr. 2019-01-01 19.2.punktu.

³ Sk. Van Ansem Participaties B.V. konstitucionālās sūdzības 5.1.1.punktu.

⁴ Sk. Saeimas 2023.gada 5.jūnija atbildes raksta Nr. 612.1-10-14/23 3.2. punktu 7.lpp.

⁵ Satversmes tiesas 2006. gada 8. novembra sprieduma lietā Nr. 2006-04-01 15.2. un 15.3. punkts.

⁶ Satversmes tiesas 2010. gada 6. decembra sprieduma lietā Nr. 2010-25-01 4. punkts.

⁷ Sk. SIA "BALTIC DEVON MINK" konstitucionālās sūdzības 5.6.2.nodaļu 26.-27.lpp.

⁸ Satversmes tiesas 2009. gada 26. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-08-01 24. punkts.

prioritāte salīdzinājumā ar tiesiskās palāvības aizsardzību. Konstatējot būtiskus sabiedrības interešu aizskārumus, valsts institūcijām ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rīkoties⁹.

Līdz ar to jāsamēro divu pretēju interešu – atsevišķu personu tiesiskās palāvības aizsardzība, no vienas puses, un nepieciešamība konkrēto regulējumu grozīt sabiedrības interesēs, no otras puses – nozīmīgums, lai secinātu, vai ir ievērots saprātīgs līdzsvars.¹⁰

[3.2] Tādējādi apstrīdēto normu atbilstību tiesiskās palāvības principam tiesībsargs aplūkos vienlaikus ar īpašuma tiesību ierobežojuma samērīgumu.

[4] Satversmes 105.panta pirmajā teikumā nostiprināts, ka ikvienam ir tiesības uz īpašumu, bet trešajā - īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu.

[4.1] Tātad Satversmes 105.pants paredz gan īpašuma tiesību netraucētu īstenošanu, gan arī valsts tiesības sabiedrības interesēs ierobežot īpašuma izmantošanu.

Satversmes 105.pants paredz visaptverošu mantiska rakstura tiesību garantiju. Ar „tiesībām uz īpašumu” saprotamas visas mantiska rakstura tiesības, kuras tiesīgā persona var izlietot par labu sev un ar kurām tā var rīkoties pēc savas gribas.¹¹ Satversmes 105.panta pirmajā teikumā noteiktās tiesības uz īpašumu ietver īpašnieka tiesības izmantot viņam piederošo īpašumu tā, lai gūtu pēc iespējas lielāku ekonomisko labumu.¹²

Tā kā Pieteikuma iesniedzēju uzņēmējdarbība ir orientēta vienīgi uz kažokzvēru audzēšanu un turēšanu ar nolūku iegūt kažokādas, tad ar apstrīdētajām normām to tiesības uz īpašumu tiek ierobežotas, par ko lietā nav strīda.

[4.2] Tiesības uz īpašumu var ierobežot saskaņā ar likumu.

Satversmei neatbilstošu pamattiesību pārkāpumu veido tikai tie pamattiesību aizskārumi, kas nav attaisnojami.¹³

[5] Līdz ar to tiesības uz īpašumu var ierobežot, ja vien ierobežojumi ir noteikti ar likumu leģitīma mērķa labad un ir samērīgi ar šo mērķi.¹⁴

[5.1] Pieteikuma iesniedzējas uzskata, ka apstrīdētā norma nav noteikta ar likumu materiālā nozīmē, jo ir pārkāpts labas likumdošanas princips.¹⁵

Kopumā Pieteikuma iesniedzējas norāda, ka apstrīdēto normu izstrādes laikā nav ticis noskaidrots nozares pārstāvju viedoklis, jo Latvijas Zvēraudzētāju asociācija (turpmāk – LZAA) ir viedokli Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās komisijai (turpmāk – Komisija) izteikusi pēc pašas iniciatīvas, tās uzklauššana bijusi formāla, padziļinātas diskusijas nav raisījusi, Komisijas rīcībā nav bijusi nozares ekonomiskās analīzes pētījuma.

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka tomēr ne katrs parlamentārās procedūras pārkāpums ir pietiekams pamats, lai uzskatītu, ka pieņemtajam aktam nav juridiska spēka. Lai parlamentārās procedūras pārkāpuma dēļ kādu aktu atzītu par spēkā neesošu, jābūt

⁹ Satversmes tiesas 2004. gada 9. marta sprieduma lietā Nr. 2003-16-05 Secinājumu daļas 2. punkts un 2009. gada 6. jūlija sprieduma lietā Nr. 2008-38-03 13. punkts.

¹⁰ Satversmes tiesas 2009. gada 26. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-08-01 25. punkts un Satversmes tiesas 2012.gada 6.decembra sprieduma lietā Nr.2012-01-01 15.punkts.

¹¹ Sk., piem., Satversmes tiesas 2010.gada 27.oktobra sprieduma lietā Nr.2010-12-03 7.punktu un 2011.gada 3.novembra sprieduma lietā Nr.2011-05-01 15.2.punktu.

¹² Sk. Satversmes tiesas 2009.gada 19.novembra sprieduma lietā Nr.2009-09-03 11.2.punktu.

¹³ Pleps J. Satversmes 1. panta komentārs. Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 769. lpp.

¹⁴ Sk. Satversmes tiesas 2007.gada 26.aprīļa sprieduma lietā Nr.2006-38-03 12.punktu.

¹⁵ Sk. piem., SIA “Gauja AB” konstitucionālās sūdzības 5.2.1. punktu 5.2.2.punktu 9.-14.lpp.

pamatotām šaubām, ka gadījumā, ja procedūra tiktu ievērota, Saeima pieņemtu atšķirīgu lēmumu.¹⁶

Izvērtējot Saeimas atbildes rakstā norādītos apsvērumus attiecībā uz apstrīdēto normu apspriešanu¹⁷, analizējis Komisijas attiecīgo sēžu ierakstus, diskusijas Saeimas sēdēs 1.,2. un 3.lasījumā par apstrīdētajām normām, tiesībsargs uzskata, ka viedokļu apmaiņa par apstrīdētajām normām ir notikusi un apstrīdētās normas ir noteiktas ar pienācīgā kārtā pieņemtu likumu.

[5.2] Nav šaubu, ka ar likumu pieņemtam īpašuma tiesību ierobežojumam ir jākalpo kādam no Satversmes 116.pantā norādītajiem leģitīmajiem mērķiem un tie ir pieci.

Vērtējot apstrīdēto normu leģitīmo mērķi, tiesībsargs pilnībā nepiekrīt Pieteikuma iesniedzējai un uzskata par nepamatotu teikto, ka apstrīdētajām normām nav leģitīma mērķa, proti, liegums audzēt un turēt lauksaimniecības dzīvniekus kažokādu ieguvei nenodrošina nevienas konstitucionāla ranga vērtības aizsardzību.¹⁸

“Vērtējot, vai pamattiesību ierobežojumam ir leģitīms mērķis, pārbaudes veicējam jāspēj konkretizēt Satversmes 116.pantā minētos mērķus, kas formulēti kā nenoteikti tiesību jēdzieni, lai pārlicinātos, ka tie aptver tos likumdevēja mērķus, kuru dēļ attiecīgais pamattiesību ierobežojums noteikts.”¹⁹

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka Satversme – ir vienots veselums, tajā ietvertās tiesību normas ir savstarpēji cieši saistītas.²⁰

Tāpēc, ievērojot Satversmes vienotības principu, Satversmes normas ir tulkojamas sistēmiski un neatrauti vien no otras.

Jāņem vērā, ka Satversmes preambulā definēts, ka “Latvijas identitāti Eiropas kultūrtelpā kopš senlaikiem veido [...] vispārcilvēciskās un kristīgās vērtības. [...] Ikviens rūpējas par sevi, saviem tuviniekiem un sabiedrības kopējo labumu, izturoties atbildīgi pret citiem, nākamajām paaudzēm, vidi un dabu.”

Savukārt vides aizsardzības un ilgtspējības princips kā konstitucionāla vērtība ietverts arī Satversmes 115.pantā.

Tiesībsarga ieskatā atbildīga un humāna izturēšanās pret dzīvniekiem ir ietverta vides aizsardzības un ilgtspējības principā kā aizsargājama vispārcilvēciska vērtība.

Konkretizējot Satversmes 116.pantā ietverto vienu no leģitīmajiem mērķiem “sabiedrības labklājība”, jāievēro Satversmes tiesas secinātais, ka līdztekus materiālās labklājības aspektiem jēdziens „sabiedrības labklājība” ietver arī nemateriālus aspektus, kas nepieciešami harmoniskai sabiedrības funkcionēšanai.²¹

“Sabiedrības tikumība kā leģitīms mērķis aptver sabiedrībā valdošās sociālās un ētiskās normas, par kurām pastāv konsenss, ka tās ir nepieciešamas sabiedrības harmoniskai funkcionēšanai. Attiecīgās normas nav tiesību normas, bet gan uzvedības noteikumi, kas var mainīties laika gaitā un būt atšķirīgi dažādās vietās un kultūrās.”²²

Ievērojot minēto, tiesībsargs atzīst Saeimas uzrādītos apstrīdēto normu mērķus par leģitīmiem,²³ akcentējot, ka Saeimas akcentētais primārais un īpaši svarīgais ar

¹⁶ Satversmes tiesas 1998.gada 13.jūlija sprieduma Nr.03-04(98) 3.punkts 16.lpp.

¹⁷ Sk. Saeimas 2023.gada 23.maija Atbildes raksta Nr. 312.1-9-14/23 4.2.1.punktu, 6.lpp.-8.lpp.

¹⁸ Sk. SIA “Gauja AB” konstitucionālās sūdzības 5.3.3. punkta pēdējā rindkopa 18.lpp.

¹⁹ Pleps J. Satversmes 1. panta komentārs. Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 775. lpp.

²⁰ Sk. Satversmes tiesas 2005.gada 16.decembra spriedums lietā Nr. 2005-12-0103 13.punktu.

²¹ Satversmes tiesas 2003.gada 5.jūnija sprieduma Nr.2003-02-0106 secinājumu daļas 3.punkts.

²² Levits E. Cilvēktiesību piemērošanas pamatjautājumi Latvijā. Grām.: Cilvēktiesības pasaulē un Latvijā. Dr.Inetas Ziemeles redakcijā. Rīga: Izglītības solī, 2000, 287.lpp.

²³ Sk. Saeimas 2023.gada 23.maija Atbildes raksta Nr. 312.1-9-14/23 4.2.2.punktu 10.lpp.

apstrīdētajām normām sasniedzamais mērķis²⁴ – kažokzvēru dzīvības aizsardzība, ja kažokzvēri tiek audzēti un turēti tikai un vienīgi kažokādas ieguves dēļ, mūsdienu sabiedrībā un apstākļos, kad ar tehnoloģiju palīdzību iespējams ražot praktiskā ziņā atbilstošus virsapģērbus, ir saskanīgs konstitucionālajām vērtībām – vispārcilvēcībai, ilgtspējībai, tikumībai un sabiedrības labklājībai.

Ievērojot minēto, tiesībsargam nav šaubu, ka ar apstrīdētajām normām noteiktajam ierobežojumam ir leģitīmais mērķis un tā ir sabiedrības labklājība un tikumība.

[5.3] Attiecībā par apstrīdēto normu samērīgumu tiesībsargs uzskata, ka apstrīdētās normas ir piemērotas leģitīmā mērķa sasniegšanai un tās ir vienīgais veids, kā sasniegt leģitīmo mērķi. Proti, nav alternatīvu līdzekļu, lai nodrošinātu lauksaimniecības dzīvnieku, kas tiek audzēti un turēti vienīgi kažokādu ieguvei, tiesības uz dzīvību.

[5.4] Vērtējot, vai sabiedrības iegūstamais labums ir lielāks kā personas tiesībām un likumiskajām interesēm nodarītais kaitējums, kā arī lai konstatētu, vai likumdevējs ir atradis pareizo līdzsvaru “jāsamēro divu pretēju interešu – atsevišķu personu tiesiskās pašlāvības aizsardzība, no vienas puses, un nepieciešamība konkrēto regulējumu grozīt sabiedrības interesēs, no otras puses – nozīmīgums, lai secinātu, vai ir ievērots saprātīgs līdzsvars.”²⁵

Proti, “no vienas puses, sabiedrībai nozīmīgu interešu aizskāruma novēršanai būtu dodama prioritāte salīdzinājumā ar tiesiskās pašlāvības principu. No otras puses, izvērtējot apstrīdētās normas atbilstību samērīguma principam, jāņem vērā arī tas, vai vienlaikus ar grozījumiem normatīvajos aktos personai tiek paredzēta iespēja īstenot tiesības, ko valsts tai reiz piešķīrusi. Tāpat būtiski ir tas, vai paredzēta saudzējoša pāreja uz jauno tiesisko regulējumu, kas cita starpā var izpausties kā saprātīga pārejas termiņa noteikšana vai kompensācijas paredzēšana.”²⁶

Konstatējams, ka likumdevējs ir izšķīries par noteikta pārejas perioda izvēli kā kompensējošo mehānismu par ar apstrīdētajām normām Pieteikuma iesniedzēju īpašuma tiesību un tiesiskās pašlāvības aizskārumu.

Vērtējot, vai likumdevēja izvēlētais pārejas perioda piecu gadu termiņš ir samērīgs, vērā ņemams Satversmes tiesas secinātais, ka “vērtējot apstrīdētās normas atbilstīgumu samērīguma principam, galvenokārt ir jāizvērtē likumdevēja izmantoto līdzekļu radītās sekas, t.i., vai tiesību normas piemērošana nenodara indivīda tiesībām un likumiskajām interesēm lielākus zaudējumus, nekā iegūst sabiedrība. Bez tam ir jāizvērtē šādas tiesību normas ietekme uz ikvienu personu, kuras intereses tā skar.”²⁷

Ievērojot, ka atbilstoši likumprojekta “Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā” anotācijā norādītajam 2021.gada jūnijā Latvijā bija reģistrētas astoņas zvēraudzētavas,²⁸ tiesībsarga ieskatā Komisijai varētu būt bijis iespējams noskaidrot katras no kažokzvēraudzētavām viedokli, noskaidrojot vismaz aptuveno ekonomisko zaudējumu aprēķinu un viedokli par termiņu, kādu nepieciešams atvēlēt saudzīgam pārejas periodam. Vienlaikus nozares pārstāvju – LZAA uzklauššana Komisijas sēdē un tās rakstveida viedokļa izvērtēšana ir saskanīga ar procesuālās efektivitātes principu Komisijas darba sēžu organizēšanā.

²⁴ Sk. Saeimas 2023.gada 23.maija Atbildes raksta Nr. 312.1-9-14/23 4.2.2.1. punktu 11.lpp.

²⁵ Satversmes tiesas 2009. gada 26. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-08-01 25. punkts un Satversmes tiesas 2012.gada 6.decembra sprieduma lietā Nr.2012-01-01 15.punkts.

²⁶ Satversmes tiesas 2009. gada 6. jūlija sprieduma lietā Nr. 2008-38-03 13. punkts, 2009. gada 26. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-08-01 25. punkts un 2010. gada 27. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-12-03 18. punkts.

²⁷ Satversmes tiesas 2002.gada 19.marta sprieduma lietā Nr. 2001-12-01 secinājumu daļas 3.1. punkts.

²⁸ Sk. Likumprojekta “Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā” (Nr. 1151/Lp13) anotācijas “2)” punktu 6.lpp.

Tomēr tīri matemātisku un ekonomisku aprēķinu par zaudējumiem un investīciju atgūšanu noteiktā periodā neesamība rada tiesībsargam bažas, vai ar apstrīdētajām normām noteiktais piecu gadu pārejas periods ir atbilstošs.

Minēto norādījusi Pieteikuma iesniedzēja, atzīmējot, ka “ne Komisija, ne Saeima neizvērtēja, vai Iesniedzējai šādā periodā ir iespēja atgūt tās materiālās un nemateriālās vērtības, kuras jau uzņēmumam novirzītas, kā arī novērst ar komercdarbības neplānoto izbeigšanu saistītos zaudējumus”²⁹ un akcentējot, ka “likumdevējs necentās ieviest un neieviesa samērīgu regulējumu, jo ignorēja likvidācijas izmaksas, aktīvu vērtību un laiku, kurš nepieciešams ieguldīto vērtību atgūšanai, apstākļos, kad pārejas mehānisms neparedz kompensāciju”.³⁰ Tomēr vienlīdz konstatējams, ka arī LZAA nav sniegusi iebildes ar ekonomiski pamatotiem aprēķiniem, ka piecu gadu pārejas periods nav pietiekams, lai kažokzvēraudzētava izbeigtu vai pārorientētu savu uzņēmējdarbības veidu bez zaudējumiem vai zaudējumiem, kas ir atbilstoši komercdarbības riskiem. Šādu zaudējumu aprēķinu nav sniegušas arī Pieteikuma iesniedzējas.

Vienlaikus konstatējams, ka LZAA sniegtais apkopojums par Eiropas valstu saudzējošo pāreju, izbeidzot kažokzvēraudzēšanas industriju, ir bijis Komisijas deputātu rīcībā.

Neesot tiešiem pierādījumiem, ka piecu gadu pārejas periods ir absolūti nepietiekams, pat uz konstitucionālo sūdzību iesniegšanas brīdi, tiesībsargs nevar piekrist Pieteikuma iesniedzējai, ka piecu gadu pārejas periods ir nesamērīgs.

Proti, tiesībsarga ieskatā ar apstrīdētajām normām noteiktā tiesiskā kārtība ir atbilstoša visas sabiedrības interesēm un sabiedrības iegūstamais labums ir lielāks par Pieteikuma iesniedzēju tiesībām un likumiskajām interesēm nodarāmo kaitējumu, jo nav sniegti pat ne provizoriskos aprēķinos balstīti pierādījumi par pretējo.

[6] Tiesībsargs uzskata, ka ar apstrīdētajām normām noteiktais Pieteikuma iesniedzēju īpašuma tiesību ierobežojums ir attaisnojams un samērīgs.

Ar cieņu
tiesībsargs

Juris Jansons

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

²⁹ SIA “BALTIC MINK DEVONB” konstitucionālās sūdzības 5.6.3. punkts 28.lpp.

³⁰ SIA “BALTIC MINK DEVONB” konstitucionālās sūdzības 5.6.3. punkts 30.lpp.